

ИЗЛИЗА

Вторникът Петък
Срѣда и Недѣля.

Абонаментъ за България:
За година . . 16 лв.
6 м-ца . . 8 лв.
3 м-ца . . 5 лв.
За странство:
За година . . 30 лв.
6 м-ца . . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

Телефонъ въ Варна № 223.

Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ

LE PHARE DU COMMERCE.

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и индустрия.

Варн. Градска Библиотека

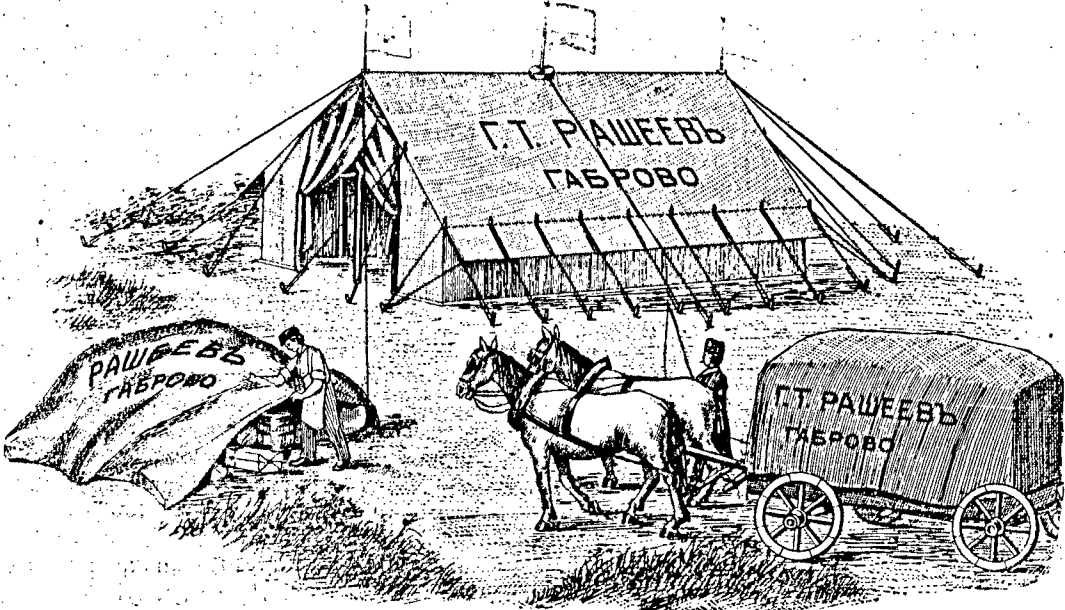
За обявления:

гармондентъ редъ на 1-ва
стр. 1 лъ., на II-ра и III
стр. по 70 ст. на IV-та
стр. 20 стотинки.

За по-вече обнародвания
— правн особено спо-
тужъ —

Съобщения, ръкописи и
суми се изпращатъ до
уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

Каузата на свършилите търговска гимназия.

Въ едно антрефиле нахтос се спрѣх-
ме върху каузата на младежите
свършили срѣдни търговски училища,
които водятъ борба за извоюване пра-
вото да завършватъ висшето си о-
бразование въ нашия университетъ,
въ който споредъ сега дѣйстващиятъ
законъ постановления и правил-
ници могатъ да постъпватъ само
свършилите класически, реалните
и военната гимназии — други нѣкои.
Не разбираме тая строга и така фа-
тална за единъ дѣхъ отъ младежта
лампа за образование, лампа за кул-
тура и възвишенъ полетъ на ума
и знанията, препрѣвана наредба на
закона и правилниците. Да, да се
иска ценъ отъ пълно завършено срѣд-
но образование, разбираме — това е
гарантия за солидностъ на основата,
върху която ще се градатъ бѣда-
шитъ висши познания, върху която
ще се слага умствения и научния складъ на
бѣдашитъ учени. Но да се прѣне-
брѣватъ и не допускатъ до универ-
ситета лица съ зрѣлостъ, лица, които
иматъ пълно завършена подготовка
да проникватъ въ всички скривени
тайни на висшата наука тайни, за които
тѣ притежаватъ откъта, това е аб-
сурдъ, който се обяснява или съ обску-
рантизма у тия, които ръководятъ ра-
ботитѣ на държавата, или съ тѣхния
непомирѣнъ инстинктъ сирѣмъ една
младежъ, която ни акъ не е виновна,
че България отъ такова дѣло мѣ-
нало се намира въ рѣцѣтъ на обску-
ранти държавници или на някакви у-
правници, заради които не е отишла по-
далечъ въ наредбитъ си отъ тия, кои-
то съществуватъ за нашия универси-
тетъ — да се бой отъ учени и солидни
хора. Това е срамътъ на двадесетия
вѣкъ — да се изпѣватъ младитѣ
хора отъ храма на науката, клѣтѣ
които добиватъ знания и ще се причис-
лятъ къмъ гордостта на страната си.
Ние се питаемъ, дали тоя примѣръ не
е единственъ въ България, защото
не вѣрваме да има страна, гдѣто свѣт-
лия разумъ ръководи съдбинитѣ ѝ, да
бѣде тѣй жестока, тѣй неумолима къмъ
младежта, която жадува за просвѣта
и се бори за нея, да ѝ се затварятъ
още по-крѣпко и по-крѣпко входоветѣ
и да се изпѣжда далечъ отъ нея.

Тия нѣколко прѣдварителни думи
дѣлимъ ние да кажемъ за каузата
на свършилите търговски гимнази-
сти, които е отъ най-правитѣ и най-
симпатичнитѣ и които, като изнесена
вече на трибуната на Народното Съ-
брание, отъ клѣтѣ се разлива най-
висшата справедливостъ, заслужава най-
сериозното внимание, особено на г.
народнитѣ прѣдставители. Прѣдъ
тѣхъ ако не по прѣкъ, то по необхо-
дима пѣть макаръ, наредъ съ зако-
нопроекта за измѣняване нѣкои ча-
новете отъ закона за народната про-
свѣта, ще бѣде прѣдоставенъ на
разискване и въпроса за допускане
до университетско образование и свър-
шилите търговски гимназии. Вѣроят-
но е, че къмъ законопроекта, при
разискването му въ събраниято, ще
бѣде присъединена една формална
молба на комисията, упълномощена
отъ много време съ мисия да дѣй-
ствува въ името на всички младежи
съ срѣдно търговско образование, кои
то искатъ да имъ се отвори универ-
ситета. По направата е добръ коми-
сията, че, съ изчерпателно очертаване
на всичкитѣ свои доводи и основания,
върху които гради правата на мла-
дежта и правотата на каузата си, е
изпѣла съ една брошура подъ над-
слова „Търговскитѣ гимназии и на-
шия университетъ“, която не може да
не убѣди както обществото, така и
г. народнитѣ прѣдставители, че тоя
въпросъ не може да се рѣши нѣкъ,
освѣтъ въ полза на търговскитѣ гим-
назии — да бѣдатъ тѣ допуснати
въ университета.

Казахме, брошурата по застъпния
въпросъ е отлично аргументирана и
съвсѣмъ убѣдителна по педераната
кауза. Ако се направи въ Народното
Събрание противното, ще трѣбва още
еднѣжъ да се убѣдимъ, че България не
е доживѣла още онова щастливо време,
когато да ѝ ръководи разумътъ и дѣ-
лата ѝ да се рѣшаватъ по висша
справедливостъ, защото търговскитѣ
гимназии въ нищо не отстъпва по
подготовка за висша наука, добивана
въ всеучилището, което ние наричаме
университетъ. Нѣко друго. Търгов-
скитѣ гимназии притежава нѣко
повече отъ общото образование. Той
както прѣкарва почти всичкитѣ прѣд-
мети прѣподавани въ другитѣ гимназии,

придобива знания и по търговията,
което дава и характерното му отли-
чие отъ другитѣ гимназии. Неуже-
ли трѣбва да се правятъ заключения,
че въ университета не трѣбва да вли-
затъ да се учатъ хора, които прите-
жаватъ повече знания отъ оная мак-
симумъ, който се прѣдвѣжда въ обик-
новенитѣ гимназии? До такъвъ аб-
сурдъ би ни довело пакъ поддържа-
ното становище, че до университета
не могатъ да дойдатъ свършилите „про-
фесионални“ училища, разбира се,
като се квалифицира търговското само
за професионално училище, безъ да
се надикне въ него, за да се види,
како се тамъ изучава и до каква ви-
сота се завършва у него срѣдното
образование. Другъ е въпроса, ако
става дума за едно практическо тър-
говско училище, гдѣто учебнитѣ прѣд-
мети сѣ до най-възможнѣ минимумъ
скратени, а нѣкои сѣ свършено
изхвърлени, защото отъ такова учи-
лище учаща се придобива само прак-
тически познания по прѣдметитѣ, кои-
то се отнасятъ само, ако не и изклю-
чително до търговията и ако учили-
ще е техническо „професионално“
— желѣзарско, дърводѣлско, грѣ-
чарско и т. н., гдѣто на ума се дава
до толкова храна, колкото да може
да ръководи и управлява мускулитѣ,
които има да произвеждатъ или да
издѣлне учаща се до степеня на
майсторъ. Учащитѣ сѣ въ подобни
училища, разбира се, не могатъ да
прикачатъ до вратата на универси-
тета — тѣ не притежаватъ оная об-
щобразователна подготовка, която да
имъ служи въ университета. Но що се
отнася до учащитѣ сѣ въ търговскитѣ
гимназии, а че и въ военната гимна-
зия, тамъ нѣматъ право противни-
ци да си служатъ съ изрѣза „профе-
сионално“ училище, „професионално“
образование, защото тѣ, търгов. и
воен. гимназии прѣвъзхождуватъ въ
много отношения обикновенитѣ гим-
назии, тѣ даватъ повече развитъ и по-
вече подготвенъ интелектъ за висшето
образование. И така е; а мислимъ,
че авторитѣ на брошурата, съ пара-
дана на учебнитѣ прѣдмети, прѣпо-
давани въ търговскитѣ гимназии отъ
една страна и въ класическитѣ и ре-
алнитѣ — отъ втора, това искатъ да
кажатъ. Въ тоя паралелъ ние вижда-
ме, че търговскитѣ гимназии изу-
чаватъ тѣмко 26 прѣдмета, а другитѣ
2 вида гимназии само 18. Нѣма съм-
нѣние, че повечето прѣдмети ще да-
датъ и повече учение или, ако се
изразимъ съ думитѣ на авторитѣ на
брошурата: повечето прѣдмети ще
издѣлнатъ повече „съзнанието на ю-
ношата“, повече даже . . . отъ необхо-
дима степенъ, за да бѣде пригодно
(съзнанието б. н.) за една по-специ-
ална научна работа“.

Разбира се, ние пакъ повтаряме:
младежитѣ търговски гимназии им-
матъ право и ако не успѣятъ прѣвъ-
борбата си сега да го спечелатъ, до-
година, по-друга или още по-друга
безъ друго ще сполучатъ. Нека не
се отчайватъ.

За склпотата на живота.

Южно българскитѣ житари-търгов-
ци отъ нѣкои по-важни станции за
износъ на южно-българскитѣ храна
тия дни се явиха прѣдъ министъръ
прѣдседателя и му поднесоха съдѣната
молба, въ която се излагатъ причи-
нитѣ за посъживането на хранитѣ и
се посочватъ мѣрцитѣ, които да се
взематъ за избѣгване обществена
криза:

Господинъ Министре,
Прѣдъ видъ на посъживането на
хранитѣ правителството разпорѣдило
до общинитѣ да опрѣдѣлятъ цѣна на
житата такива, каквито сѣ били по
вѣрмето, когато въ страната се обяви
настъпването на обществена криза.
Освѣтъ това забрани се износа на
царевицата. Пауцаваме се, че прави-
телството готвело допълнение на за-
кона отъ миналата сесия по въпроса
за продажнитѣ цѣни на хранитѣ и
хранителнитѣ продукти.

Горнитѣ мѣрки на правителството
засѣгатъ най-чувствително нашитѣ ин-
тереси и затова считаме за нужно
да Ви дадемъ настоящето си изло-
жение:

1) Пѣнитѣ прѣвъ мѣсецъ августъ
бѣха 20—22 лева на сто килограма
жито червено. Сега сѣ 31—33 лева.

Повишението стана постепено съ ед-
на бърза прогресивностъ. Държавата
набързо закупи около 12,000,000 ки-
лограма. Реколтата бѣ слаба (около
30% отъ по-миналогодишната, т. е. отъ
тая на 1913 г.). Храна въ производ-
ителитѣ не остана, освѣтъ въ по-ва-
жнитѣ и въ ограниченѣ количества.
Такива производители винаги дър-
жатъ хранитѣ си за цѣни и отъ тѣхъ
ние дребнитѣ житари ги купуватъ съ
една нищожна разлика отъ пазарна-
та цѣна съ рискъ да изкараме разли-
ката отъ бѣдажитѣ повишения. Сега
отъ голѣми калове храна мѣчно до-
хождатъ до позарнитѣ центрове, та
повишението се заслава и отъ фак-
тически невъзможностъ да се достав-
ява храна на мелници и хлѣбари.

Горното фактически положение е
вѣрно и отъ него можете да се убѣ-
дите, че не сѣ били и търговци при-
чината за посъживането на хранитѣ.
Особено ние дребнитѣ търговци най-
малко можемъ да имаме вина за това
посъживане. Ние купуваме хранитѣ
по пазарнитѣ цѣни съ разлика по
10—20 стотинки и цѣмъ съберемъ
по 1—2 вагона продаваме ги тоже
съ разлика 20—30 стотинки. Въ та-
кива врѣмена, когато има бързо и
големо повишение, малкитѣ търговци
не сѣмѣтъ да правятъ депозити, па и
да искатъ не могатъ, та акони е сега
имаме по 1—2 вагона храна, ние сме
я купили по посѣднитѣ пазарни цѣни,
когато тя вече бѣше надминала 30
лева сто килограма.

II. Мѣрцитѣ за отстранение на кризата
отъ склпотата на хлѣба.

Министерството е заповѣдало на
общинитѣ да опрѣдѣлятъ на житата
такива цѣни, каквито сѣ били въ вѣр-
мето, когато страната не е била обя-
вена въ обществена криза. Споредъ
тоя нареждане на житата трѣбва да
се поставятъ цѣни 20—22 лева на
сто килограма. Ако това стане, ние
дребнитѣ търговци ще се опростастъ,
защото ние сегашнитѣ си храни ги
имаме купени по 30—32 лева сто
килограма и всѣки отъ насъ ще губи
по 1500 лева на вагонъ.

Понеже ние сме купили тия храни
при съзнанието, че търговията е спо-
бодна и това ни е прѣпратането, ако
сега държавата заповѣда да се взе-
матъ отъ насъ тия храни съ намале-
ние отъ 30—40 на сто, това ще бѣде
едно опроставяне, едно ограбване
на насъ. Даже ако това стане съ
законъ, тоя законъ нѣма да е законъ,
а че е по скоро единъ революцион-
енъ актъ.

Нѣстина общото бѣдствие налага
жертви. Ние, като поданица на тая
държава, сме длѣжни да вземемъ дѣлъ
отъ тѣзи жертви, по този нашъ дѣлъ
трѣбва да бѣде съизмѣренъ съ оная,
който ще се падне на всѣки българ-
ски гражданинъ, безразлично на ка-
ко тоя занятие или съсловие принад-
лежи. Жертвитѣ за тая криза не бива
да се стоварятъ само върху жи-
таритѣ до степенъ на тѣхното опро-
пастяване, защото и тѣ сѣ били и
ще бѣдатъ твърди полезни за разво-
я на нашата износна търговия.

Ние сме готови да дадемъ хранитѣ
си по цѣнитѣ, по които сме ги купи-
ли, безъ да искаме нито сантимъ пе-
чалба. А по колко тѣ струватъ на
насъ, държавата има способи прѣвъ
книжитѣ ни и по други начини да узнае.

Най-справедливото разрѣшение на
въпроса ще бѣде, ако държавата на-
прави общо опроставяне на хранитѣ и
веднага да реквизира и откупи тър-
говскитѣ храни по цѣнитѣ, които
тѣмъ сѣ коствували. Съдѣтъ това дър-
жавата може да опрѣдѣли пѣнитѣ
каквиотъ бѣха прѣвъ августъ 1914 г.
и по тѣхъ цѣни да отстъпятъ реквизи-
ранитѣ. Съдѣтъ като тѣ се изчерпатъ,
тогава може да се прави нова реквизи-
ция по закона, безъ да страдатъ ин-
тереситѣ на отлѣнитѣ търговци.

III. По забраняване износа на
царевицата.

По наше мнѣние забраняването из-
носа на царевицата е една мѣрка по-
цѣле съобразна. Известъ на цареви-
цата не е причина да посъжива цѣ-
ната на житото и хлѣба. Истинскитѣ
причини ги казахме по-горѣ. Въ
България царевицата бранно малко се
употрѣблява. Не сѣ тия, които ядатъ
царевицено брашно, що покачица цѣ-
ната на житото. Прѣвъ 1913 и прѣвъ
1914 г. реколтата на царевицата бѣ-
ше добра. Прѣвъ 1913 година не се
изнесе всичката реколта, същото ста-
на прѣвъ 1914 г. Понеже царевица-
та е храна, която се разваля отъ
влаги, нейното задържане е свързано
съ рискъ да се лишимъ отъ голѣмъ
процентъ отъ нея, като се развали.
Добъръ ще бѣде тѣ да се изнесе, а
да взематъ земеделцитѣ пари п

БР. Ц. КУЛЕВИ БУРГАСЪ

Телефонъ № 21.

Телегр. адресъ: Кулеви.

Голѣмъ складъ — Цѣни най-износни.

Греди желѣзни (путрели); желѣза всички видове; четвър-
тити, плоски, фасонирани, чѣмберлицы; Ламарина: черна,
гальванизирана; Цинкъ, гвоздени телени, желѣзни, подковни;
Подкови, телѣ бодливъ; Стомана (челикъ) въ каси и на прѣте.
Пории за коля, връшници, лопати, кофи, коси, сѣрпове, мотики,
нопачи, вили, пармази, плочи за печни, тенене бѣло, калай, ни-
шадъръ, олово, сачми, цементъ беоцински, масла машинни, стипца,
натранъ, смола, плугове и други.

ЕДИНСТВЕНЪ ДЕПОЗИТЪ НА:

пушки, револвери, барутъ, патрони, фитилъ, гизли, явзи, тапи и др.

ПРОДАЖБА И НА ЕДРО.

Пушки отъ 25 лв. и револвери отъ 8 лева нагорѣ.

Имайки винаги голѣми ангаджменти съ фабриктѣ, правимъ
продажба и отъ направо съ конкурентни цѣни.

Прѣди да дадете

порѣчитѣ си клѣтѣ и да е, искайте и
НАШИТЪ ЦѢНИ.

Постояненъ складъ отъ всѣкакъвъ видъ
АМЕРИКАНСКИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА

на много вносни условия и цѣни, при
И. М. ЩЕРНЛИЦЪ & С-ие,

София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.

Адресъ за телеграми „Щерлибъ“ „София

Телефонъ № 1311.

„НАФТА“
БЪЛГАРСКО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
Капиталъ 1,000,000 лв.

Централа въ СОФИЯ.

Клонове въ всички градове на Царството.

Постояни складове въ всички клонове отъ ГАЗЪ
въ каси и варели, БЕНЗИНЪ за освѣтление,
автомобили, мотори, индустриални и техниче-
чески цѣли, МИНЕРАЛНИ и ЦИЛИНДРОВИ
МАСЛА, ГАЗОЙЛЪ (НАФТЪ) за Дизелмотори,
ПЖУРА за гориво въ парни котли, КАТРАНЪ,
ПАРАФИНЪ, АСФАЛТЪ и всички други неф-
тени продукти.

© Цѣни и условия най-износни. ©

ФАБРИЧНА МАРКА.
ГАЗЪ
отъ
най-добро качество
Употрѣблявайте
само тази марка.

Прошеково Пиво

отъ Пивоварницата на Братя Прошекови.

СКЛАДОВЕ: Пловдивъ — Лука Балабановъ
Плѣвнѣ — Тодоръ Иончевъ
Г. Орѣховица — Рачо К. Бошнаковъ
Ч. Брътъ — Ю. Илперковъ
Ломъ — Илия Добриновъ
Мездра — Д. И. Новкириши
Своя — Дяню Дорсанлийски
Попово — Христо Хаджиевъ
Севлиево — Захари З. Мариновъ
Габрово — Сава Влаевъ
Дубница — Сотиръ Димитровъ
Кюстендилъ — Атанасъ Донови
Радомиръ — Марко Андрѣевъ
Гара Земенъ — Стоянъ Костадиновъ
Гара Калище — Стоянъ Костадиновъ
Самоковъ — Стаментъ Виячевъ
Орханлие — Иванъ Бояджиевъ
Т. Пазарджикъ — Тома Т. Владовъ
Гара Новоселци — Мих. Атанасовъ & А. Николовъ
Парибродъ — Соколъ Невляновъ & Санъ
Ямболъ — Панайотъ Ковачевъ
Ст. Загора — Братя Касабови
Т. Сейменъ — Братя Дукови
Карлобавъ — Атанасъ Бакърджиевъ

Станко Христовъ

Въ склада ми на гара КОСТЕНЕЦЪ-БАНА
се намиратъ сухи
первокачествени борони и чамови дѣсни, греди и лѣвки, както
и дърва за горене дѣбови и букови.

Имамъ и складъ съ мѣсни натурални 1-Пазарджикъ и
Вѣтрени червени вина и гроздова раня.

Цѣни умѣрени.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ ПОМПИ

за кладенци, градини и
винарски
ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО
МАШИНИНЪ СКАЛАДЪ
ВУЛКАНЪ

С. Енциайхъ — Русе.

Илюстрирани каталози при
поискване даромъ.

ТЮТЮНОФАБРИКАНТИ И ТЪРГОВЦИ!

ВЪЗПОЛЗУВАЙТЕ СЕ!

Въ Куртово-Конарската община, Пловдивско, има непродаден още 300,000 кгр. първокачествен тютюнъ.

Отъ Кметството.

Модерна Мобилна Работилница

НА

ГЕОРГИ Н. ФЕТВАДЖИЕВЪ

Варна, Бул. „Мария Луиза“

ИЗРАБОТКА: Спални, салони, трапезарии, меки мобили, отоманки, пезлонги и др.; всички видове канторски мобили; модерни рамки за картини и огледала.

Боядисани кухненски мобили, коперки за пчели: „Даданъ - Влатъ“, „Бурк“ и др.

Всички видове строителни работи отъ сухъ материалъ съ солидни гаранции конотруция.

ЧИНОВНИЧЕСКОТО КООПЕРАТИВНО СПЕСТОВНО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

само за девет години отъ основанията си надмина съ повече отъ десет милиона лева застрахован капиталъ най-напреднало отъ всички други дружества, дѣйстващи въ страната на двойно и тройно повече години.

Тоя грамаденъ успѣхъ то дължи на несравнимитъ прѣимущества прѣдъ всѣко друго дружество:

- а) по евтиния на премии;
- б) по либералност на условията;
- в) по редовност въ изплащане на поетитъ задължения.

Застрахованитъ сж равноправни членове на дружеството, участващи въ управлението и печалбитъ му.

Приематъ се за членове желающитъ да осигурятъ живота си отъ всички професии.

Народното Осигурително Дружество „БАЛКАНЪ“

1. ОСИГУРЯВА при най-износни условия по: животъ, пожаръ, злополука, транспортъ и популярни до 1,500 лв. безъ медицински прѣгледъ.
2. ИЗДАВА ОСИГУРИТЕЛНИ ПОЛИЦИ въ най-късъ срокъ до обявяване мобилизация и сѣдѣтъ нея.
3. НОСИ БЕЗПЛАТНО РИСКА ЗА ВОЙНА И ЕПИДЕМИИ безъ да събира никаква допълнителна премия отъ осигуренитъ, каквито премии си запазватъ правото съгласно своитъ уставни, да събиратъ отъ кооперативнитъ дружества.
4. ВЪЗВОЗНАВЯВА унищожени осигуровки до 6 мѣсеца безъ лѣкарско прѣгледъ и независимо отъ това, какво е здравословното състояние на осигурения прѣзъ това врѣме. Просроченитъ повече отъ 6 мѣсеца и унищожени осигуровки могатъ да се подновяватъ всѣкога.
5. ПОДДЪРЖА ВЪ СИЛА всѣка осигуровка за цѣлата осигурена сума до срокъ опрѣдѣленъ въ полицата, ако договоритѣ, сѣдѣтъ като е платилъ премията за пълни три години, не е въ състояние да плаща премиятъ си, било поради участието му въ война, било по болестъ и пр.
6. УЛЕСНЯВА КЛИЕНТИТЪ СИ СЪ ЗАЕМИ при най-износни условия и въ най-критическитъ врѣмена на мораториума, войни и пр.
7. „БАЛКАНЪ“ ПОВЪРНА НА КЛИЕНТИТЪ СИ пълния остатѣкъ отъ внесенитъ допълнителни премии за миналитъ войни и по безплатно да носи за напрѣдъ риска прѣзъ всички войни за всичкитъ си осигурени, стига да плащатъ наврѣме редовнитъ си премии, тъй като за тѣхъ мораториума не се отнася.
8. ДАВА 75% ПЕЧАЛБА НА ОСИГУРЕНИТЪ — най-високиятъ процентъ на печалба, каквито не раздава нито едно отъ дѣйстващитъ въ страната дружества.
9. ПРЕДСТАВЛЯВА АБСОЛЮТНА ГАРАНЦИЯ ЗА ПОСРЪЩАНЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ, ЗАПОТЪ:
 - а) МАТЕМАТИЧЕСКИТЪ МУ РЕЗЕРВИ, които сж най-важната кѣрка за стабилността на всѣко застрахователно дружество, възлизатъ на 14,000,000 лева при осигуренъ капиталъ 55,000,000 лева. Нека всѣки, който иска да се осигури, да поиска и сравни тѣзи двѣ числа съ резервитъ и осигурения капиталъ на другитъ дружества и си направи сѣдѣтъ това изборъ.
 - б) ЕВТИНИТЪ ПРЕМИИ, разнообразнитъ клонове и доброто ржководене на дружественитъ работи сж най-мощното доказателство за успѣха на дружеството, осигуренитъ при което съ спокойствие могатъ да разчитатъ, че тѣхнитъ интереси, когато бждатъ засѣгнати отъ злата сѣжба, ще бждатъ напълно запазени.

ХАНСЪ КАЧОРЪ

СОФИЯ

улица „Морава“ № 113.

ИЗОЛАЦИОНА РАБОТИЛНИЦА.

Продажба на изолационенъ материалъ.

Всѣкакви нови работи както поправки и амбалиране на парни котли, трѣби и водопроводи отъ Абестъ и Коркъ изработвамъ чисто и при най-евтини цѣни.

Печатница „Зоръ“, Варна.

компенсирайтъ загубата си отъ слабата реколта на житата и отъ налагането на високитъ цѣни на сѣщитъ. Ако се позволи износа на царевичата, опасностъ отъ гладъ нѣма, защото при системата на реквизиране житата, сѣщитъ ще стигнатъ да ни изхранятъ до нова реколта. А нова реколта ние ще имаме, защото послѣдната вече стана

Въ краенъ случай правителството може да сѣдѣтъ износа на царевичата и ако той се засили толкото много, че съставлява опасностъ за изхраняване страната отъ всичката наличностъ, пакъ да го забрани. Но това забраняване да стане тогизъ, когато половината, даже третъ четвъртинъ се изнесе, защото за насъ едната четвъртина ще бжде достатъчна.

Въ най-краенъ случай, необходимо е да се разпрѣши износа на онаа царевича, която до сега търговцитъ сж купили и я иматъ въ хамбаритъ си или пъкъ е още въ продавачитъ, но е платена и само чакатъ да посѣхнатъ каловѣтъ и да я прѣнесатъ. Въ насъ пазаръ за продаване царевичата ние търговцитъ не можемъ да намѣримъ. Трѣбва да я изнесемъ въ странство.

Въ заключение на горѣизложеното молимъ Ви, Господице Министре, да вземете подъ внимание и нашитъ интереси катъ на български граждани и съобразно съ това да се даде едно правилно разрѣшение на въпроса. София, 17 януари 1915 год.

Съ почитание:

За търговцитъ житари на гара Михалово: И. Кировъ. За търговцитъ житари на гара Сладкъ-Кладенецъ: В. Фотевъ. За търговцитъ житари на гара Скобелево: К. Шиваровъ & Синъ, Гр. Терзиевъ & Синъ. За търговцитъ житари на гара Борисовградъ: С. Динчевъ. За търговцитъ житари на гара Раковски: Б. Константиновъ. За търговцитъ житари на гара Чирпанъ: К. Андонъ и В. Ганчевъ.

ЗАКОНЪ

за обществената прѣдвидливостъ.

Общиятъ вѣкъ отъ всички почти градове и населени мѣста противъ досаждането на живота, особено по посѣжването на хлѣба и другитъ хранителни (сѣбствни), горивни и топливни продукти, е прѣдизвикалъ правителството да предприеме нужнитъ законодателни мѣрки и да прѣдотврати до възможна степенъ обществената криза и грозицитъ обществени бѣдствия.

Правителството смѣта, че мѣрката не може и не трѣбва да бжде врѣменна, нито пъкъ законоположителна, които мисли да създаде, да иматъ сила и приложение само за кризата и бѣдствата, които прѣживява страната сега, при настоящата общоевропейска война, а, напротивъ, да има единъ траенъ законъ и за други врѣмена, за други случаи на обществена криза и бѣдствия, произлязали или настѣпнали не само отъ войнитъ, които слагатъ бѣдственъ печатъ върху икономическия животъ на страната ни, но и отъ всѣка мобилизация, всѣко вътрѣшно външене, всѣки недоурълъ и пр., които прѣдизвикватъ гладъ, лишения, въобще обществени и народни бѣдствия.

Естествено, правото да се обявява страната или извѣстни части отъ нея въ положението на обществена криза или обществено бѣдствие все пакъ си остава право на правителството, което при обявяването на това положение ще се ржководи отъ закона.

Тоя законъ, който ще да замѣни и сега дѣйстващия законъ за опрѣдѣлене продажнитъ цѣни на сѣбствитъ и други продукти отъ първа необходимостъ отъ 8 августъ 1914 год., е изработенъ и одобренъ отъ министерския сѣбтъ — а на скоро ще се занимае съ него и Народното Сѣбрание — текстуално въ сѣдѣщата форма:

Чл. 1. Когато, по причина на неуродъ, война, вътрѣшни външения, мобилизация и на други обществени бѣдствия, министерскиятъ сѣбтъ опрѣдѣли износа на зърнени храни, брашно, фуражи и др. хранителни продукти отъ първа необходимостъ, забранява за износъ прѣдметъ не може да се закупува съ цѣла за прѣродаване на по-висока цѣна.

Чл. 2. Единоврѣменно съ запрѣщането на износа на зърнени храни, брашно, фуражи и др. хранителни продукти отъ първа необходимостъ, министерскиятъ сѣбтъ опрѣдѣля цѣната на тѣхъ храни за всѣка мѣстностъ, по която цѣна хранитѣ могатъ да се продаватъ отъ производителитъ и купуватъ само за нуждитъ на стопанствата и на държавата.

Чл. 3. Опрѣдѣленото цѣната на зърнитѣ за износъ зърнени храни, брашно, фуражи, и др. хранителни продукти става въз основа писменно изложение на комитета за обществената прѣдвидливостъ. Въ никой случай цѣната не може да бжде по-висока отъ сѣдѣщата такава прѣзъ послѣднитъ три плодородни и дѣтъ безплодородни години.

Чл. 4. За избѣгване на спорове, на измама и на опитъ за покачване цѣната на хранителнитъ продукти чрѣзъ каквито и да било примѣси, въ всѣка мѣстностъ да се пазятъ открити и запечатени образци за сравнение. Нечиститъ и примѣсени зърнени храни се прѣчистватъ чрѣзъ прѣсвтане.

Чл. 5. Ако сѣдѣтъ запрѣщането на износа и опрѣдѣленото цѣната на хра-

нитъ, производителитъ се въдържатъ да прѣдаватъ и продаватъ. Министерскиятъ сѣбтъ възлага на комитета за обществената прѣдвидливостъ да пристѣпи къмъ принудително закупуване въ всѣка мѣстностъ всички количества храни, които се намѣрятъ въ повече отъ нуждитъ на стопанствата до нова реколта. Закупенитъ отъ частни лица храни за прѣродажба се взематъ на опрѣдѣлената въ мѣстността цѣна, безъ огледъ на тѣхната закупена стойностъ.

Чл. 6. Изплащането на закупенитъ храни става отъ сѣдѣщата взети отъ народната и земеделската банки и въ случай на нужда и отъ държавата. Лихвата на употребенитъ за цѣлата капиталъ не може да бжде по-голяма отъ 7 на сто.

Чл. 7. Закупенитъ и изплатени отъ комитета храни се продаватъ въ брой на нуждающитъ се. Продажната цѣна се опрѣдѣля съ огледъ на направенитъ разходи. При приключаване на годишната смѣтка на операциятъ, остатѣцитъ въ печалба образуватъ фондъ за покриване загубитъ, както и за сѣдѣщата на комитета за борба съ сѣжпотиата въ врѣме на обществени бѣдствия.

Чл. 8. Комитетътъ за обществената прѣдвидливостъ може да отстъпи закупенитъ зърнени храни на мѣстнариятъ, като опрѣдѣли тапозетъ и цѣната на брашната за всѣка мѣстностъ. Въ случай на неспѣхъ министерскиятъ сѣбтъ постановява да се реквизира мелницитъ и техническия персоналъ и всички сѣдѣства, свързани съ смилането на хранитѣ, прѣвозването и разпрѣдѣленето на брашното между населението.

Чл. 9. Сѣдѣтъ прибиране новата реколта и прѣдвѣната и съ огледъ на нуждитъ на населението и държавата въ продължението на цѣла година, министерскиятъ сѣбтъ разрѣшава да се продаватъ и изнесатъ въ странство неупотребенитъ закупени храни. Ако новата реколта е слаба или долна по качество, остатѣцитъ се въдържатъ, правятъ се нови закупвания и когато се обезпечатъ нужнитъ количества за 1,200,000 жители въ продължението на 400 дни, смѣтано по 270 кгр. на жителъ, запрѣщането за износъ се вдига и свободата на търговията възстановява.

Забѣлка: Комитета на обществената прѣдвидливостъ при изчислене числото на жителитъ, които никакъ не прѣсвѣждатъ или произведатъ въ недостатъчно количество зърнени храни, трѣбва да вземе въ съображение нуждитъ и на военното министерство прѣзъ мирно и военно врѣме.

Чл. 10. Комитета за обществената прѣдвидливостъ е постоянно учреждение. Освѣтъ възложена му работа по закупуването и разпрѣдѣленето на зърнитѣ храни, брашно, фуражи и други хранителни продукти, той се грижи за наврѣменното снабдяване населението съ ония стоки, които идатъ отъ вънъ, като: солъ, петролъ, кожи за обуца и др. прѣдмети отъ първа необходимостъ, които могатъ да се доставятъ въ голѣми количества направо отъ производителитъ имъ.

Чл. 11. Комитетътъ за обществената прѣдвидливостъ се състои отъ сѣдѣнитъ лица: 9 души народни прѣдставители, опрѣдѣлени отъ сѣбранието; главнитъ секретари на министерството на финанситъ, на търговията и промишлеността и на земеделската и държавнитъ имоти; управителитъ на народната и земеделската банки; единъ прѣдставител на търговскитъ камари, назначенъ отъ министъра на търговията; единъ прѣдставител отъ кметовѣтъ на градскитъ общини, назначенъ отъ министъра на вътрѣшнитъ работи, и отъ единъ прѣдставител на българското икономическото дружество. Комитетътъ избира и опрѣдѣля членовѣтъ отъ народната и земеделската банки, които извършватъ постоянната работа на комитета.

Чл. 12. Общанскитъ управленя, клоновѣтъ и агентуритъ на народната и земеделската банки сж органи на комитета за обществената прѣдвидливостъ. Въ случай на нужда и удобностъ комитетътъ може да делегира правата си (на общанскитъ сѣбтъ, рѣшенията на които не се турятъ въ дѣйствието прѣдъ одобряването имъ отъ комитета).

Чл. 13. Освѣтъ изброенитъ въ настоящия законъ зърнени храни, брашно, фуражи, солъ, петролъ и материятъ за обуца, фабрика за производството и сѣдѣства за прѣвозъ, министерскиятъ сѣбтъ може да разпростъ дѣйствието на закона върху всички забранени за износъ прѣдмети.

Чл. 14. Ако нѣкой откаже да се подчини на опрѣдѣленитъ цѣни или не изпълни разпорѣжденията на комитета за обществената прѣдвидливостъ, наказва се съ глоба до 1000 л. и хранитѣ и стокитъ се конфискуватъ въ полза на сѣдѣщиятъ. Наложението глоба отъ общанскитъ власти, като органи на комитета за обществената прѣдвидливостъ, не може да се обжалва прѣдъ никаква сѣдебна и административна инстанция. Когато конфискацията е извършена отъ общанитъ, лицата могатъ да се потжатъ прѣдъ комитета. Рѣшенето на комитета не подлежи на никакво обжалване.

Чл. 15. Настоящия законъ отменя закона за опрѣдѣлене продажната цѣна на сѣбствитъ и други продукти отъ първа необходимостъ отъ 8 августъ 1914 г.

Хроника.

По мораториума.

Г-тъ министрътъ на правосѣдството на 21 тогъ внесе въ Народното Сѣбрание съ особня мотиви проектъ законъ за продължение закона за мораториума отъ 24 октомври 1914 г., който съдържа сѣдѣния членъ единъ: Законътъ за мораториума отъ 24 октомври 1914 год., обнародванъ въ брой 241 на „Държавенъ Вѣстникъ“ отъ сѣдѣщата дата — се продължава да бжде въ сила и за напрѣдъ, до като не бжде отмененъ съ Царски указъ, по прѣдложението на министъра на правосѣдството, основано на постановление отъ Министерския сѣбтъ (ако не засѣдава Народното Сѣбрание) или съ законъ (ако то засѣдава).

Житарски конгресъ.

Житаритъ отъ София Чера-Бръгъ и пр. чувствуватъ засѣгнати интереситъ си отъ новия законопроектъ за обществената прѣдвидливостъ, имаха на 22 т. м. въ София едно прѣварително сѣбрание, за да обмислятъ мѣркатъ, които имъ се налагатъ да прѣдприематъ. Сѣбранието рѣши: да се свика на 26 т. м. пакъ въ София, въ „Славянска Бесѣда“, общъ житарски конгресъ, който да изработи пожелаенията на житаритъ въ свързка съ законопроектъ и който сѣдѣтъ това да направя своитъ прѣдставители прѣдъ правитѣството. На конгреса ще бждатъ поканиени прѣдставители на житарската корпорация отъ цѣла България Комисията, на която се възложено ржководенето на акцията, се състои отъ сѣдѣнитъ търговци житари: Ив. Пуханчаровъ, Авдрий П. Дамитровъ, С. Савоеновъ, Методи Василевъ и Иванъ Дончевъ.

Наузата на търговскитъ гимназисти.

Даваме мѣсто на сѣдѣщата резолюция, изпратена на отъ сѣбранието, държана на 18 т. м., на свѣршилитъ Бургаското търг. у-ще по въпроса за допускането имъ въ Софийския Университетъ, по който и занимава читателитъ си съ уводната на статията въ настоящия брой:

„Днесъ, 18 януари 1915 год. Сѣбранието на свѣршилитъ Бургаското Търговско Училище сѣдѣтъ като размѣнитъ мисли по въпроса за допускането на свѣршилите студенти въ Софийския Университетъ, рѣшихме:

1-во. Апелираме прѣдъ прѣдседателя на Камарата, г. Министъра Прѣдседателя, г. Министъра на Просвѣтата, г. Министъра на Търговията, Промислеността и Труда и прѣдъ г. г. народнитъ прѣдставители отъ нашия районъ телеграфически и писмено, да се застъпятъ въ Народното Сѣбрание за прокарване на наше искане.

2-ро. Обръщаме се къмъ цѣлото народно прѣдставителство съ молба да гласува прѣдложението, което ще внесе отъ Пѣвненския народенъ прѣдставителъ г. Кръстъ. Кръстановъ.

3-то. Поздравяваме господина народния прѣдставителъ Кръстанъ Кръстановъ за високо хуманното му и народно полезно начинание, за което всички Бургаски свѣршилци му благодаримъ най-сърдечно и му пожелаваме пълненъ успѣхъ.

4-то. Настоящата резолюция изпращаме на комисията на свѣршилитъ търговски гимназисти въ София и на всички ежечасно вѣстници за напечатване.

За сѣбранието; Кр. Пошевъ, Н. Вълковъ“.

Изъ дирекцията на статистиката.

Главниятъ директоръ на статистиката, г. Кирилъ Поповъ, е освободенъ отъ тая висока и отговорна длъжностъ, която той съ голѣмо достойнство заема отъ доста продължителни години. Г-тъ Поповъ е рѣшилъ да се пенсионира и да се оттегли свѣршено отъ държавното служебно поле. Казватъ ни, че сж се явили за това мѣсто 5 кандидати, но между тѣхъ само единъ билъ, който съ достоинство бжзълъ тая висока длъжностъ.

Търговскиятъ договоръ съ Дания.

По взаимно дипломатическо споразумение между нашето и датското правитѣства, търговскиятъ договоръ, по който се уреждаха търговскитъ отношения съ Дания, че подновенъ още за една година.

Борсата въ Бунурещъ.

Уредбата на нашата фондова борса изисква да се вгледаме прѣварително въ това, което нашитъ сѣбди вече сж създали и да се възползуваме отъ тѣхната опитностъ. Секретарьтъ на Соф. Борса, г. Ст. Бочевъ е посетилъ напоследѣтъ Бунурешката Борса и благодарение голѣмата любезностъ и готовностъ на прѣдседателя ѝ, почетния г. D. Hadgi Teodoraku, както и на неуморима и секретарь, г. Chr. D. Staisovici г. Бочевъ е могълъ да получи най-пълни и подробни свѣдѣния по всички въпроси свързани съ устройството и функционирането на тоя институтъ. А цѣнитъ практически свѣдѣния, които борсовия порѣчникъ г. Д-ръ Т. Вадагау му е далъ върху техническата страна на борсовитъ операции, сж били отъ тѣхнитъ голѣма важностъ.

Градоузното здание на Търг. Ка-

мара, гдѣто се помѣщава борсата и което косгува близо два милиона лева, прави извъредно хубаво впечатление както по омеритното си устройство, така и по разумното му използване. Нашитъ сѣбди сж стѣмили да направятъ отъ него сѣдѣлище на най-мощнитъ си търговски, индустриални и финансови организации, които се развиватъ въ пълна хармония и работятъ за защита на икономическитъ интереси на страната.

По желѣзницитъ.

Досѣгашиятъ редъ бѣше, когато контролътъ въ пътуването по желѣзницитъ намѣри пътникъ безъ билетъ, констатира достовѣрно, пътника въ дѣйствиелностъ бѣше билетъ ли се е качилъ на трена или, имайки тактъ, изгубилъ го е и щомъ се установеше, че пътникътъ е изгубилъ билета си, той не само не биваше глобяванъ, но по рѣшенето на началникъ-трена и на началника на най-близката станция пътника се оставаше свободенъ да пътува до станцията, до която е билъ издаленъ изгубения билетъ. Разбира се, че, ползувайки се отъ тая прерогатива на много довѣрчиви началници на тренове и гарии, мнозина отъ пътникитъ, при качването си на треноветъ безъ билети, се опитваха да злоупотребяватъ съ довѣрчивостта на казнитъ длъжностни лица, а не малко сж и фактически злоупотребили лавали — освобождавали сж се отъ глоба и сж пътували безъ пари. Водима отъ това, дирекцията на желѣзницитъ е прѣписала: безразлично, всѣки ималъ вѣмалъ билети при качването си на трѣна, да се глобява и да плаща стойността на новъ билетъ. Ние мислимъ, това е неумѣстно и за изгубилитъ билетитъ сж да се глобяватъ и да имъ се събира още по една стойностъ, е крайно несправедливо. Това е „покрай сухо то да изгори и суровото“. Нужно е да се изнамѣри и приложи една справедлива мѣрка.

Продълженъ срокъ.

За потвърването и прибирането на стокитъ намиращи се въ параклодитъ „Малехитъ Ратмеръ“ и „Тенедостъ“ орока е продълженъ до 15 февруари т. г. н. ст. или до 2 февр. ст. стилъ. Българскитъ търговци да добързатъ съ поддържането на стокитъ си въ Цариградъ.

Началникъ въ оставка.

Началникътъ на минното отдѣление при Министерството на търговията и пр. г. инженеръ Каравеловъ, по навършване 25-годишна държавна служба, прѣкарана поветото въ заведението отъ него до сега отдѣление, си е подадъ оставката, за да се оттегли на почивка. Оставката му е вече приета и той е напусналъ службата.

Комисионерско-експедиторскитъ Kantori въ Деде-Агачъ.

Доста засѣлената напоследѣтъ комисионерско-експедиторска работа въ Деде Агачъ, който работи вече почти за цѣлото царство и за смѣтка на черноморскитъ и дунавскитъ на пристанища, тъй като прѣкъ и безпрѣпятственъ вносъ и износъ единствено отъ тоя портъ може да става, той привлече и много отъ добритъ, виднитъ и заможитъ комисионери-експедитори, каквито е г. Петръ С. Поповъ отъ Бургасъ и други, да развиватъ полезната си дѣятелностъ тамъ, до като се отвори морския пътъ прѣзъ Дарданелитъ. Послѣдвалъ е примѣра на колежитъ си отъ Бургасъ, Варна и пр. и видния комисионер-експедиторъ отъ Русе г. Хр. Ив. Расауковъ, който тая дни е отворилъ клоноу отъ комисионерско-експедиторската си високо репутацията къша и въ Д. Агачъ. Желателно е, въ интересъ на търговията, а особено въ интереса на комисионерско-експедиторското дѣло, на Д. Агачкото и бъдещето Порто-Лагоско пристанища да се затвърдятъ по-вече солидни къщи.

Дружествени сѣбрания.

Акц. Д-во „Прогресъ“ — Ст. Загора, свѣзка IV-то си общо редовно годишно сѣбрание на 15 февруари т. г. и въ случай на отлагане на 22 сѣщай. Акциитъ сж акционеритъ трѣбва да депозиратъ 4 дни по-рано.

Тегленията на класната лотария.

Съобщаваме за свѣдѣние на играчитъ на Софийската Градска Класна Лотария, гарантирана отъ Царство България, че тѣ трѣбва да подновятъ лозовѣтъ си за II класъ на текущата XVI лотария най-късно до 3 февруари т. г., като се оттеглатъ за тая цѣлъ къмъ колектора или подколентора, който имъ ги доставлява за прѣдпестуващитъ класи.

Това съгласно § 5 отъ плана на Софийската Градска Класна Лотария.

Книжнина.

Излъзе № 17 отъ седмичното приложение на „Свѣршеница Мислъ“ съ разнообразно съдържание и съ мнѣнието по положението и изхода отъ него на: Найчо Цановъ, Гр. Начовъ, Професоръ Др. К. Кръстевъ, Д. Негоновъ, Професоръ Александър Цанковъ и Д-ръ Златаровъ. Въ илюстративна анкетата ще сѣдѣва.